

Vuurwerkvlrije zones in Midden-Drenthe



Samenvatting

De fracties van D66 en GroenLinks hebben in de raad van 29 november 2018 een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend met betrekking tot vrijwillige vuurwerkvrije zones. Aan het college werd in de motie gevraagd om beleid (vrijwillige vuurwerkvrije zones) kenbaar te maken aan buurtverenigingen en beheerders van dierenparkjes. En vervolgens via publicatie en borden deze gebieden kenbaar te maken. De financiering gaat via de leefbaarheid reserve.

In de vergadering van 29 november 2018 is de motie ingetrokken omdat het college het volgende heeft toegezegd:

- voor de komende jaarwisseling 2018-2019 wordt informatie verstrekt over de gevolgen van vuurwerk en mensen gewezen worden op hun verantwoordelijkheid,
- in 2019 (voor de jaarwisseling 2019-2020) een notitie aan de raad wordt aangeboden voor een discussie over vuurwerkvrije-zones en de mogelijkheden waarin ook de gevolgen van de jaarwisseling 2018-2019 worden meegenomen.

De eerste toezegging is in december 2018 nagekomen en heeft geleid tot extra informatie voorafgaande aan de jaarwisseling 2018 – 2019. Met deze notitie wordt de tweede toezegging gestand gedaan.

Het college wil graag op basis van deze notitie met de raad een discussie voeren over vuurwerkvrije zones en de mogelijkheden waarin ook de gevolgen van de jaarwisseling 2018 - 2019 worden meegenomen.

In de notitie gaat het college in op de jaarwisseling 2018 – 2019, mogelijke alternatieven en verwoordt het college haar eigen standpunt in deze, waarna de raad een eigen afweging kan maken.

Bij het tot stand komen van deze notitie is aan de politie, BOA's en andere gemeentelijke functionarissen gevraagd inzichten te delen naar aanleiding van hun ervaringen met de afgelopen jaarwisselingen.

Het college ziet geen aanleiding tot het instellen van (al dan niet vrijwillige) vuurwerkvrije zones dan wel het organiseren van een centrale vuurwerkshow, maar laat het eindoordeel daarover aan de gemeenteraad.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inhoudsopgave	3
Afkortingen / begripsbepalingen	4
1 Aanleiding	5
2 Juridisch- en beleidskader	6
3 Landelijk beleid	7
4 Onderzoek vuurwerkcultuur	8
5 Afwegingskader voor gemeente Midden-Drenthe	9
5.1 Wet- en regelgeving	9
5.2 Direct betrokken netwerkpartners	9
5.3 Recente ervaringen	10
5.4 Instellen vuurwerkvrije zones	10
5.5 Controle en handhaving	11
5.6 Beleid in Zuidwest Drenthe.....	11
6 Alternatieven.....	12
6.1 ‘We kunnen ook niets doen’	12
6.2 Alternatief 1: door de gemeente ingestelde vuurwerkvrije zones	12
6.3 Alternatief 2: centrale vuurwerkshow	12
6.4 Alternatief 3: Vuurwerkvrije zones op initiatief van bewoners, buurt-, dorps- en wijkverenigingen.	13
7 Afweging college van burgemeester en wethouders	14
Bijlage 1: Overzicht bij vuurwerk betrokken partijen.....	15
Bijlage 2: Landelijk overzicht dodelijke slachtoffers door vuurwerk 2000–2017	17
Bijlage 3: Literatuurlijst en naslagwerken	19

Afkortingen / begripsbepalingen

APV	: Algemene plaatselijke verordening gemeente Midden-Drenthe 2017
BOA	: Buitengewoon Opsporingsambtenaar
college	: College van Burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe
Consumentenvuurwerk	: APV : hetgeen daaronder wordt verstaan in het Besluit van 22 januari 2002, houdende nieuwe regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (Vuurwerkbesluit). Vuurwerkbesluit : vuurwerk dat is ingedeeld in categorie F1, F2 of F3 en dat bij of krachtens het Vuurwerkbesluit is aangewezen als vuurwerk dat ter beschikking mag worden gesteld voor particulier gebruik
Jaarwisseling	: Periode tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur.
Kwetsbare object (definitie uit Vuurwerkbesluit)	: a) woning, woonschip of woonwagen, niet zijnde een beperkt kwetsbaar object; b) gebouw bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, waartoe in ieder geval behoren: a. een ziekenhuis, bejaardenhuis of verpleeghuis, b. een school of c. een gebouw of een gedeelte daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen; c) gebouw waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, waartoe in ieder geval behoren, waartoe in ieder geval behoren: a. een kantoorgebouw of hotel met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m ² , b. een complex waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd, waaronder in ieder geval een supermarkt, hypermarkt of warenhuis, met een gezamenlijk bruto vloeroppervlak van meer dan 1000 m ² , of c. een winkel, zijnde een supermarkt, hypermarkt of warenhuis, met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m ² ; d) kampeer- of ander recreatieterrein bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen; e) rijksweg of hoofdspoorweg als bedoeld in de Spoorwegwet;

1 Aanleiding

De fracties van D66 en GroenLinks hebben in de raad van 29 november 2018 een motie vreemd aan de orde van de dag ingediend met betrekking tot vrijwillige vuurwerkvrije zones. Aan het college werd in de motie gevraagd om beleid (vrijwillige vuurwerkvrije zones) kenbaar te maken aan buurtverenigingen en beheerders van dierenparkjes. En vervolgens via publicatie en borden deze gebieden kenbaar te maken. De financiering, zo stond in de motie, gaat via de leefbaarheid reserve.

In de vergadering van 29 november 2018 is de motie ingetrokken omdat het college het volgende heeft toegezegd:

- voor de komende jaarwisseling 2018-2019 wordt informatie verstrekt over de gevolgen van vuurwerk en mensen gewezen worden op hun verantwoordelijkheid,
- in 2019 (voor de jaarwisseling 2019-2020) een notitie aan de raad wordt aangeboden voor een discussie over vuurwerkvrije-zones en de mogelijkheden waarin ook de gevolgen van de jaarwisseling 2018-2019 worden meegenomen.

De eerste toezegging is in december 2018 nagekomen en heeft geleid tot extra informatie voorafgaande aan de jaarwisseling 2018 – 2019. Met deze notitie wordt de tweede toezegging gestand gedaan.

Het college wil graag op basis van deze notitie met de raad een discussie voeren over vuurwerkvrije zones en de mogelijkheden waarin ook de gevolgen van de jaarwisseling 2018 - 2019 worden meegenomen.

2 Juridisch- en beleidskader

- Algemeen Plaatselijke Verordening van de gemeente Midden-Drenthe, artikel 2:39, eerste tot en met vierde lid: Gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling;
- Besluit 22 januari 2002: regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk (Vuurwerkbesluit).

3 Landelijk beleid

Het instellen van een (algeheel) vuurwerkverbod zal eenvoudiger zijn als dit vanuit het Rijk gestuurd wordt (aanpassen Vuurwerkbesluit 2002). Er zal dan geen verschil zijn tussen gemeenten en het zal minder impact hebben voor het openbaar bestuur en de politie.

Ondanks het rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling" van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV, 2017), waarin wordt gepleit voor een algeheel vuurwerkverbod, werd een landelijk vuurwerkverbod in 2018 door de Tweede Kamer van tafel geveegd. In de reactie op dit rapport van de OVV door de Minister van Justitie en Veiligheid (8 juni 2018) wordt onder andere gewezen op het uitgangspunt dat de ambities en doelstellingen voor de landelijke en lokale aanpak hand in hand gaan. Daarmee geeft de minister een eigen interpretatie aan het advies dat de aanpak van de jaarwisselingsproblematiek de verantwoordelijkheid moet zijn van verschillende overheidslagen, samenhangend en meerjarig.

In deze reactie van de minister wordt ook melding gemaakt van de problematiek rondom de capaciteit met betrekking tot het handhaven van een vuurwerkverbod of het instellen van vuurwerk vrije zones. Daarnaast wordt ook de vrees uitgesproken dat, met het instellen van een vuurwerkverbod, juist het afsteken van illegaal vuurwerk toe zal nemen. Dit kan leiden tot meer (en zwaardere) ongevallen. In bijlage 2 een overzicht, waarin op landelijk niveau dodelijke slachtoffers zijn weergegeven in de periode 2000-2017.

4 Onderzoek vuurwerkcultuur

Omdat het gaat om het ingrijpen in een oude traditie is het belangrijk om inwoners te betrekken bij de discussie over (al dan niet vrijwillige) vuurwerkvrije zones en/of het centraal afsteken van vuurwerk. De meningen in Nederland zijn namelijk over dit onderwerp verdeeld. Burgerparticipatie is daarmee belangrijk en zinvol.

In december 2017 heeft het programma EenVandaag laten onderzoeken hoe de bevolking van Nederland hierover denkt. Aan het onderzoek deden 32.395 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek vond plaats van 1 tot en met 7 december 2017. Na weging is het onderzoek representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat zeven op de tien (68%) ondervraagden voor een verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen zijn. Een kwart (27%) vindt dit geen goed idee. Onder kiezers van vrijwel alle partijen is er draagvlak voor een verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk, ook onder de kiezers die in maart 2017 stemden op de regeringspartijen VVD (67% voor verbod), CDA (65% voor verbod), D66 (65% voor verbod) en ChristenUnie (77% voor verbod). Alleen de kiezers van de PVV zijn verdeeld.

Verder ging het onderzoek ook in op de vraag of het een goed of slecht plan is als al het vuurwerk in uw eigen gemeente wordt verboden en in plaats daarvan een grote vuurwerkshow komt, georganiseerd door de gemeente?

- Een goed plan: 51%
- Een slecht plan: 43%
- Weet niet / geen mening: 6%

Er waren vorig jaar gemeenten die met oud en nieuw vuurwerkvrije zones instelden waar geen vuurwerk afgestoken mocht worden. Vaak is dit bijvoorbeeld in de buurt van ziekenhuizen, scholen of winkels om zo overlast van vuurwerk te beperken. Het invoeren van deze zones staat in sommige gemeenten ter discussie. Voorstanders denken dat de zones overlast tegengaan. Tegenstanders willen overal vuurwerk kunnen afsteken met oud en nieuw. Ook zijn sommige verkopers van vuurwerk tegen: ze vrezen dat ze door het instellen van de zones minder vuurwerk verkopen. Los van het feit of vuurwerkvrije zones wel of niet komen in een gemeente, staat 68% positief tegenover vuurwerkvrije zones in de eigen gemeente. Ongeveer 1 op de 4 (26%) staat negatief tegenover vuurwerkvrije zones, 6% heeft geen mening.

5 Afwegingskader voor gemeente Midden-Drenthe

5.1 Wet- en regelgeving

Als eerste dient vermeld te worden dat het instellen van een lokaal (algeheel) vuurwerkverbod, waarbij het afsteken van vuurwerk in een hele gemeente wordt verboden, wettelijk niet mogelijk is. Hiervoor zal eerst de wet (Vuurwerkbesluit) aangepast moeten worden.

Wel is het mogelijk vuurwerkvrije zones in te stellen. Dit kan op grond van de artikel 2:39, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Midden-Drenthe:

Artikel 2:39 gebruik van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling:

1. Het is verboden consumentenvuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van de voorkoming van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.
2. Het is te allen tijde verboden consumentenvuurwerk te gebruiken binnen een afstand van 50 meter van een gebouw voorzien van een rieten dak.
3. Het is verboden consumentenvuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.
4. De verboden bedoeld in het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1, van het Wetboek van Strafrecht.

Het instellen van vuurwerkvrije zones kan bijvoorbeeld op plekken waar heel veel overlast wordt ervaren of op locaties met kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, kinderboerderijen, dierenverblijven, scholen of winkelgebieden. Dit kan op basis van incidenten, gevaar of klachten.

De tijden voor het afsteken van consumentenvuurwerk zijn geregeld in het Vuurwerkbesluit:

Hoofdstuk 2, paragraaf 3 Verkoop en tot ontbranding brengen van consumentenvuurwerk:

Artikel 2.3.6: Het is verboden vuurwerk, anders dan bedrijfsmatig, tot ontbranding te brengen op een ander tijdstip dan tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur van het daarop volgende jaar.

Dit betekent dat het instellen van vuurwerkvrije zones alleen ziet op het tijdframe tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur. Buiten deze tijden is het hoe dan ook niet toegestaan consumentenvuurwerk af te steken.

5.2 Direct betrokken netwerkpartners

In de aanloop naar de jaarwisseling wordt er in Midden-Drenthe op verschillende vakgebieden samengewerkt door diverse netwerkpartners op het gebied van Openbare Orde en Veiligheid. De samenwerking betreft met name de voorbereiding en de daadwerkelijke inzet tijdens de jaarwisseling (operationele inzet).

De samenwerking is met name gericht op het controleren op de aanwezigheid en op het vroegtijdig afsteken van (illegaal) vuurwerk.

5.3 Recente ervaringen

Bij de politie, de BOA's en andere gemeentelijke functionarissen is gevraagd om hun ervaringen aan te geven met betrekking tot overlast en/of incidenten in de afgelopen jaren, waarbij sprake was van afsteken van vuurwerk.

Namens de politie hebben de wijkagenten inzage gegeven in de overlastsituatie rond consumentenvuurwerk. De politie heeft teruggegeven dat de overlastmeldingen veelal betrekking hebben op het afschieten van carbid en het afsteken van vuurwerk buiten de vastgestelde tijden. Er zijn binnen de uren van de jaarwisseling geen noemenswaardige overlastmeldingen bij kwetsbare objecten. De politie geeft daarnaast aan geen meerwaarde te zien in het instellen van vuurwerkvrije zones nu zowel bezetting als werkdruk rondom de jaarwisseling effectieve handhaving in de weg staan.

Wat opvalt is dat de gemeente erg weinig reacties krijgt. Wanneer al sprake is van overlast, wordt de overlast ervaren door het harde (mogelijk illegale) knalvuurwerk. In de periode van de jaarwisseling (31 december 18.00 tot en met 1 januari 02.00 uur) wordt geen overlast gesignaleerd. Dat betekent dat oprecht afgevraagd kan worden wat de meerwaarde is van de vuurwerkvrije zone.

Ook hebben de BOA's een bespiegeling gegeven van hun ervaringen in de afgelopen jaren. Ook daaruit blijkt dat geen probleem bestaat in de gemeente Midden-Drenthe.

Conclusie: in Midden-Drenthe bestaat op basis van de beschikbare informatie tot op dit moment geen probleem als het gaat om consumentenvuurwerk. Er is, anders dan alleen de politieke discussie in de gemeenteraad, tot op dit moment geen verzoek vanuit de samenleving gekomen. Ook zijn er geen burgerinitiatieven geweest om tot vrijwillige vuurwerkvrije zones te komen. Er zijn nauwelijks klachten vanuit de 'kwetsbare gebieden' en de klachten die er zijn, betreffen vaak het *vroegtijdig* afsteken van vuurwerk of het afsteken van illegaal (knal)vuurwerk. Beide problemen worden niet opgelost met het instellen van een vuurwerkvrije zone.

Er is dus tot op heden geen directe aanleiding geweest voor het college om binnen Midden-Drenthe vuurwerkvrije zones aan te wijzen. Met andere woorden: het college ervaart geen probleem in Midden-Drenthe als het gaat om het afsteken van vuurwerk.

5.4 Instellen vuurwerkvrije zones

Om met name bij kwetsbare objecten de (over)last van vuurwerk te beperken, kan worden overwogen om voor de omgeving rondom die kwetsbare objecten een (al dan niet vrijwillige) vuurwerkvrije zone in te stellen.

Overlast van vroegtijdig afgestoken vuurwerk is echter niet te voorkomen door het instellen van een vuurwerkvrije zone: het instellen van een vuurwerkvrije zone is gericht op de jaarwisseling en niet op de voor- of naliggende periode. Immers, vóór de tijdsperiode 31 december 18.00 uur en ná 1 januari 02.00 uur is het al verboden om vuurwerk af te steken. Een vuurwerkvrije zone is dus expliciet van toepassing op de periode tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur; voor het overige geldt al dat afsteken van consumentenvuurwerk niet is toegestaan.

Daarnaast wordt met het instellen van een vuurwerkvrije zone het illegale vuurwerk en het afsteken ervan niet voorkomen.

5.5 Controle en handhaving

Het instellen van een vuurwerkvrije zone heeft alleen effect als de controle en handhaving van die zones ook goed gewaarborgd is.

De politie geeft aan dat zij te weinig capaciteit beschikbaar heeft om vóór en tijdens de jaarwisseling hierop te controleren en eventueel handhavend op te treden. Aansluitend daarop kan worden opgemerkt dat de huidige capaciteit van de BOA's, ook niet voldoende is om de controles en handhaving vóór en tijdens de jaarwisseling te verzorgen. Ook blijft het de vraag of deze controles effectief zullen zijn; het is niet mogelijk overal te zijn.

Daarnaast speelt mee dat de BOA's van de gemeente Midden-Drenthe (2 personen, gezamenlijk 1 fte), niet beschikken over de juiste (gewelds)middelen om zich in één van de meest risicovolle nachten van het jaar, te begeven in het feestgedruis. De afgelopen jaren is het toezicht gedurende de dag tot ongeveer 19.00 uur een goede samenwerking geweest tussen politie en gemeente, de avond en de nacht is het domein van de politie die wél over alle middelen beschikt om op te treden. De politie geeft aan dat andere prioriteiten worden gesteld dan het handhaven van een vuurwerkvrije zone.

5.6 Beleid in Zuidwest Drenthe

Met het oog op de samenwerking in het politiebasisteamgebied Zuidwest Drenthe, is navraag gedaan bij de gemeentes De Wolden, Hoogeveen, Meppel en Westerveld met betrekking tot het beleid instellen van vuurwerkvrije zones. Geen van de gemeenten heeft beleid met betrekking tot vuurwerkvrije zones.

6 Alternatieven

6.1 ‘We kunnen ook niets doen’

Als eerste ‘alternatief’ brengt het college de optie ‘niks doen’ naar voren. Daarmee blijft alles zoals het is. Er is geen probleem en de oude vuurwerktraditie blijft in stand.

6.2 Alternatief 1: door de gemeente ingestelde vuurwerkvrjje zones

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om vuurwerkvrjje zones in te stellen. In de voorgaande paragrafen is gemotiveerd aangegeven waarom het college van Midden-Drenthe daar geen aanleiding toe ziet. Wat het college betreft is geen sprake van een probleem, het handhaven van de vuurwerkvrjje zones door de gemeente is niet (effectief) mogelijk en de politie geeft tijdens de jaarwisseling geen prioriteit aan het handhaven van de vuurwerkvrjje zones.

6.3 Alternatief 2: centrale vuurwerkshow

Daarnaast is het een afweging om, als er geen (gedeeltelijk) vuurwerkvrjje zones worden ingesteld, als alternatief een centrale vuurwerkshow te organiseren. Aanvullend zouden mensen hier eventueel zelf ook hun eigen ingekochte vuurwerk kunnen afsteken.

Voor de gemeente betekent een eventuele centrale vuurwerkshow dat er een evenementenvergunning afgegeven moet worden. Vanuit de gemeente vergt het centraal afsteken van vuurwerk een extra personele inzet tijdens de jaarwisseling.

Het bedrijf dat de vuurwerkshow verzorgt zal een vergunning moeten aanvragen bij de provincie. Uitgaande van ervaringen bij overige gemeenten vergt een centrale vuurwerkshow een jaarlijkse uitgave van ca. 20.000 euro, inclusief organisatie en toezicht. Hiervoor is in de gemeentebegroting geen ruimte waardoor dit in feite ook geen reële optie is.

Als we uitgaan van een centrale vuurwerkshow zonder vuurwerkvrjje zones levert een eerste globale inventarisatie van voor- en nadelen kort samengevat het volgende op (uitgangspunt is dat hierbij vuurwerkvrjje zones zijn ingesteld als maatregel om gevaar, schade of overlast te kunnen beperken):

Voordelen:

- meer veiligheid;
- minder schade voor mens, milieu en dieren;
- minder inzet nodig om vuurwerkresten op te ruimen.

Nadelen:

- maatregel voorkomt niet het afsteken van vuurwerk elders;
- één centrale show (bijvoorbeeld in Beilen) voorziet zeer waarschijnlijk niet in de behoefte in de overige dorpen en andere delen van de gemeente. Als daar ook voor centrale shows wordt gekozen dan stijgen de kosten exorbitant;
- extra inzet gemeentepersoneel, politie en BOA's met bijbehorend capaciteitsvraagstuk;
- doorbreken oude traditie;
- hoge kosten centrale vuurwerkshow.

6.4 Alternatief 3: Vuurwerkvrije zones op initiatief van bewoners, buurt-, dorps- en wijkverenigingen.

Wanneer inwoners van een bepaald gebied (dorp/wijk/straat) van mening zijn dat er in de omgeving een vuurwerkvrije zone moet komen, is het wenselijk dat vooral de inwoners zélf met initiatieven komen. Want hoe gaan wij als gemeente bepalen dat op de ene plek wel vuurwerk mag worden afgestoken en op andere plaatsen niet? Dit kan leiden tot spanningen tussen inwoners onderling.

In dit alternatief is het van belang dat inwoners samen optrekken en het er met elkaar over hebben. Zij kunnen dan ook gelijk gedachten formuleren over de handhaafbaarheid.

Voordelen:

- er is draagvlak door directe betrokkenheid van bewoners;
- toezicht is in handen van de lokale gemeenschap, dus geen extra inzet gemeentepersoneel, politie en BOA's (met bijbehorend capaciteitsvraagstuk);
- meer veiligheid;
- minder schade voor mens, milieu en dieren;
- minder inzet nodig om vuurwerkresten op te ruimen.

Nadelen:

- maatregel voorkomt niet het afsteken van vuurwerk elders;
- kans op "waterbedeffect": vuurwerk wordt elders afgestoken waardoor daar ter plaatse méér vuurwerk wordt afgestoken;
- kans op spanningen onderling onder bewoners: verschillende inzichten en belangen bij afsteken vuurwerk en handhaven van lokaal ingestelde zones;
- corrigerend optreden door initiatiefnemer(s) zonder consequenties: de initiatiefnemer(s) moeten dus beroep doen op de medewerking en welwillendheid van overige bewoners.

Tot nu toe zijn geen verzoeken binnen gekomen om (op initiatief van de bewoners) zones in te (laten) stellen. Bij dit alternatief zullen bewoners in onderling overleg tot overeenstemming moeten komen en zelf toezicht houden op naleving van de (op hun initiatief ingestelde) zone. Dat betekent dat zij van tevoren moeten bedenken hoe dit in te vullen.

7 Afweging college van burgemeester en wethouders

Het college ziet geen aanleiding tot het instellen van (al dan niet vrijwillige) vuurwerkvrije zones dan wel het organiseren van een centrale vuurwerkshow, maar laat het oordeel daarover aan de gemeenteraad.

Als de raad van mening is dat één of meer vuurwerkvrije zones moeten worden ingesteld, dan zal het college dit voorstel nader uitwerken met daarbij de financiële gevolgen. Het college kan, op z'n vroegst voor de jaarwisseling 2020-2021, de raad daarover informeren. Een vuurwerkshow is op korte termijn niet meer te organiseren. Als de raad dit wil dan zal het college voor de jaarwisseling 2020-2021 een nader voorstel uitwerken.

De raad wordt gevraagd om een afweging te maken tussen de diverse mogelijkheden en tot een nader oordeel te komen met betrekking tot het al dan niet instellen van vuurwerkvrije zones.

Hierbij wordt nogmaals benadrukt dat bij het instellen van vuurwerkvrije zones:

- geen extra capaciteit beschikbaar is vanuit politie en BOA's voor controle en handhaving;
- een vuurwerkvrije zone werking heeft tussen 31 december 18.00 uur en 1 januari 02.00 uur;
- het (vroegtijdig) afsteken van (legaal of illegaal) vuurwerk met het instellen van zones niet wordt tegengegaan (deze handelingen zijn al in strijd met geldende wet- en regelgeving);
- het organiseren van een centrale vuurwerkshow aanzienlijke kosten met zich mee brengt; om dit te kunnen bewerkstelligen dienen de daarvoor noodzakelijke middelen ter beschikking worden gesteld.

Bijlage 1: Overzicht bij vuurwerk betrokken partijen

Deze bijlage geeft een overzicht van taken en verantwoordelijkheden van betrokken partijen die weliswaar een relatie hebben met dit onderwerp, maar die geen centrale rol spelen in deze notitie. Daarnaast wordt over sommige partijen aanvullende informatie verstrekt.

Inspectie Leefomgeving en Transport

De controles van vuurwerktransport door de ILT en de verkeersdienst van de politie richten zich op het in orde zijn van de documenten, de wijze waarop de lading wordt vervoerd en waar de lading naartoe wordt vervoerd. Dergelijke controles vinden steekproefsgewijs plaats.

Provincie

Gedeputeerde Staten is op grond van het Vuurwerkbesluit het bevoegd gezag ten aanzien van de opslag van grote hoeveelheden vuurwerk (meer dan 10.000 kilogram).

Gemeente

Het college is op grond van het Vuurwerkbesluit het bevoegd gezag voor de opslag van kleinere hoeveelheden vuurwerk (melding, minder dan 10.000 kilogram). Verder dient een verkoper van vuurwerk daarvoor een vergunning aan te vragen bij de gemeente

In toenemende mate spelen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) een rol in de handhaving van de lokale veiligheid. De burgemeester stemt in het driehoeksoverleg zijn handhavingsbeleid af met de betrokken politiechef en de Officier van Justitie. De betrokkenheid van de Officier van Justitie is van belang ten aanzien van de strafrechtelijke aanpak van norm-overschrijdend gedrag.

In de oudejaarsproblematiek spelen ook de brandweer en de ambulancezorg een belangrijke rol. De burgemeester heeft het gezag over de brandweer bij ongevallen en brand. Verder kan hij de ambulancezorg aanwijzingen geven indien de openbare orde dit vereist.

Importeurs en distributeurs van vuurwerk

Partijen aan wie de importeur het vuurwerk verkoopt, moeten aan eisen voldoen. Het is een taak van de importeur die vuurwerk verkoopt aan distributeurs of verkopers om erop toe te zien dat zij aan de eisen voldoen ten aanzien van de opslagplek (sprinklerinstallatie, vergunning aanwezig, veiligheidsafstanden in orde etc). Bij twijfel wordt de importeur geacht melding te doen aan de milieudienst van de gemeente van de verkopende partij. Importeurs, distributeurs en verkopers dienen de markttoezichtautoriteiten op de hoogte te brengen van eventuele risico's die volgens hen verbonden zijn aan bepaalde vuurwerkartikelen.

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)

De AIVD beschermt de nationale veiligheid door dreigingen, internationale politieke ontwikkelingen en risico's te onderkennen. De dienst doet daartoe onderzoek in binnen en buitenland. De AIVD signaleert, adviseert en deelt informatie met zijn samenwerkingspartners zodat deze de dreigingen en risico's kunnen reduceren.

Douane

De douane is betrokken bij de controle op de invoer van vuurwerk. De douane meldt elke vuurwerkzending die wordt aangegeven voor de 'douaneregeling brengen in het vrije verkeer' aan de Inspectie Leefomgeving en Transport. Het gaat dan om vuurwerk dat nog

niet goedgekeurd is voor de Europese markt met een CE-markering. De douane heeft geen taak ten aanzien van vuurwerk dat zich reeds in het vrije verkeer bevindt.

Koninklijke Marechaussee (KMar)

De KMar controleert bij grenscontroles op de invoer van illegaal vuurwerk. Verder verleent de KMar bijstand aan de politie bij de bestrijding van grensoverschrijdende (vuurwerk)criminaliteit. De KMar valt onder het Ministerie van Defensie. Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) De NCTV is verantwoordelijk voor (de coördinatie van) terrorismebestrijding, cyber security, nationale veiligheid en crisisbeheersing. De NCTV houdt zich onder meer bezig met het risico van illegaal vuurwerk met het oog op terrorismebestrijding.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Het RIVM verricht onderzoek naar de gevolgen van vuurwerk voor de gezondheid en het milieu.

Veiligheidsregio's

Nederland is ingedeeld in 25 veiligheidsregio's waarvan het bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Veiligheidsregio's zijn verantwoordelijk voor de brandweerbijstand, het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio. In geval van een bovenlokale ramp of crisis kan de veiligheidsregio daarnaast een bijzondere bestuurlijke rol spelen.

Landelijk Vuurwerkmanifest

Het Landelijk Vuurwerkmanifest vertegenwoordigt ongeveer duizend landelijke organisaties (waaronder, naast het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap en het Oogziekenhuis Rotterdam, alle grote artsorganisaties, enkele politieke partijen en een zorgverzekeraar) en 50.000 particulieren. Het Landelijk Vuurwerkmanifest pleit ervoor dat er uiterlijk in 2020 een verbod op consumentenvuurwerk komt.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

De VNG behartigt de belangen van de gemeenten, voert gemeenschappelijke diensten voor gemeenten uit en biedt haar leden een platform. De VNG heeft een rol in informatieverstrekking en -deling tussen gemeenten.

Woningcorporaties

Woningcorporaties worden in sommige gemeenten betrokken bij toezichthoudende taken (signaalfunctie). Woningcorporaties wisselen informatie en ervaringen over (illegaal) vuurwerk uit met de Inspectie Leefomgeving en Transport. Het komt voor dat zij bij ernstig norm-overschrijdend gedrag (ook de opslag van grote hoeveelheden illegaal vuurwerk in de woning of bijbehorende opslagruimten) de huurovereenkomst met de betrokkene opzeggen.

Bijlage 2: Landelijk overzicht dodelijke slachtoffers door vuurwerk 2000–2017

Datum	Aantal slachtoffers	Toedracht
04-01-2017	1	In Meppel kreeg een 54-jarige man door hem zelf afgestoken professioneel vuurwerk in zijn gezicht. De man kwam om het leven door vuurwerk dat in Nederland niet legaal verkrijgbaar is
31-12-2013	1	Een 51-jarige man uit Medemblik kwam om toen vuurwerk in zijn gezicht ontplofte. Hij had dat zelf aangestoken
01-01-2011	2	Tijdens de jaarwisseling 2010-2011 overleed een 13-jarige jongen uit Utrecht door een vuurwerkbom. Hij raakte zwaargewond toen op een camping in Harderwijk het illegale vuurwerk werd afgestoken. De tiener was omstander en overleed in het ziekenhuis. Een 17-jarige jongen raakte in het Groningse Boerakker ernstig gewond aan zijn hoofd toen een zelfgemaakte bom afging. Hij overleed in het ziekenhuis.
27-12-2007	1	In Waalwijk kwam een 31-jarige man om het leven toen hij in zijn tuin met vuurwerk in de weer was.
01-01-2007	3	Een bejaard echtpaar kwam om door een woningbrand in Maassluis. Een 38-jarige man had illegale vuurpijlen afgeschoten, waarvan er een in het appartement terechtkwam en brand veroorzaakte. In Hendrik-Ido-Ambacht kwam kort na middernacht een 36-jarige man uit Barendrecht om het leven toen 'vuurwerk' in zijn gezicht ontplofte. De politie vermoedt dat het om een mortiergranaat ging.
01-01-2006	1	Een 44-jarige man is bij het afsteken van vuurwerk om het leven gekomen. Het ongeval gebeurde iets na middernacht in Eindhoven. Het stuk vuurwerk ontplofte in zijn gezicht. Het slachtoffer overleed later in het ziekenhuis.
2005	1	Een 16-jarige jongen uit Vriezenveen overleed aan hoofdletsel dat hij had opgelopen door ontploffend vuurwerk
2004	1	Een man (39) overleed na afsteken van vuurwerk in Katwijk.
01-01-2003	2	Een 29-jarige man uit Enschede kwam om toen een '3 inch shell-mortier' vlakbij zijn hoofd ontplofte. Een ander belandde met hoofdwonden in het ziekenhuis. Waarschijnlijk was illegaal gekocht professioneel vuurwerk de oorzaak. In Maarsbergen liep een 52-jarige man zwaar hoofdletsel op nadat een stuk siervuurwerk in zijn gezicht ontplofte. Hij overleed in het ziekenhuis.

Datum	Aantal slachtoffers	Toedracht
2000	3	Een man (62) uit Weiteveen overleed toen een kist met mortierbommen in zijn gezicht ontplofte. Een jongen (16) uit Tweede Exloërmond werd getroffen door een illegale lawinepijl. Een man (30) uit Camperduin bezweek aan letsel door eengeëxplodeerde vuurpijl.

Bijlage 3: Literatuurlijst en naslagwerken

- a) rapport "Veiligheidsrisico's jaarwisseling" van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid (OVV, 2017);
- b) brief Ministerie van Justitie en Veiligheid d.d. 8 juni 2018, landelijke aanpak jaarwisselingsproblematiek (reactie Minister op rapport OVV);
- c) brief VNG aan BZK d.d. 17 mei 2018, reactie op rapport van OVV;
- d) memo bestuurlijke bijeenkomst Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg Noord Nederland: Ambtelijke werkgroep jaarwisseling (reactie RBPO op rapport OVV);
- e) Algemene Plaatselijke Verordening Midden-Drenthe 2017, vastgesteld op 29 juni 2017 (met eventuele latere wijzigingen).